
NYHETSREV

#2/4 2009

Danowsky & Partners nyhetsbrev kommer ut fyra gånger per år. Nyhetsbrevet rapporterar kortfattat om nya lagar, lagförslag och viktigare domar i Sverige och EU. Nyhetsbrevet är inriktat främst på frågor som har anknytning till byråns huvudsakliga verksamhetsområden; arbetsrätt, bolagsrätt och företagsförvärv, fastighets- och hyresrätt, konkurrens- och marknadsrätt, medie- och immaterialrätt, teknologi samt processer.

Tidigare nummer av nyhetsbrevet finns på vår hemsida, www.danowsky.se, där också prenumerationer kan beställas.

UR INNEHÅLLET

Nya regler för att stävja osund konkurrens från offentliga företag.....	1
Modernisering av hyreslagen.....	2
Ordet "apotek" inte möjligt att registrera som varumärke.....	3
Kritik mot villkor i Nordeas företrädesemission.....	4

NYA LAGAR OCH LAGFÖRSLAG

☛ Lagrådsremiss mot osund konkurrens

Den 1 juni överlämnade regeringen en lagrådsremiss (Konfliktlösning vid offentlig säljverksamhet på marknaden) med förslag på nya regler som tydliggör reglerna för offentliga organs verksamhet på konkurrensutsatta marknader.

I lagrådsremissen konstateras att staten och kommuner årligen säljer varor och tjänster för mångmiljardbelopp på konkurrensutsatta marknader. Slutsatsen är därför att sunda regler krävs

för att marknaden mellan offentliga och privata aktörer ska fungera på ett bra sätt.

Regeringen vill komplettera konkurrenslagen med regler som innebär att Stockholms tingsrätt på yrkande av Konkurrensverket eller enskilda företag får förbjuda staten, en kommun eller ett landsting att i en kommersiell verksamhet tillämpa ett visst förfarande som snedvrider eller hämmar konkurrensen på marknaden. Kommuner och landsting får även meddelas förbud att bedriva verksamhet som inte är förenlig med den kommunala kompetensen.

Reglerna föreslås träda i kraft den 1 januari 2010.

☛ Förenklingar i aktiebolagslagen

Den 15 april lämnade Utredningen om ett enklare aktiebolag (Ju 2007:15) sitt slutbetänkande rörande förslag om förenklingar i aktiebolagslagen (SOU 2009:34).

Utredningen föreslår bland annat att kraven på innehållet i bolagsordningen reduceras samt att pappersbaserade aktiebrev, utdelningskuponger och interimisbevis avskaffas. Vidare föreslås en rad förenklingar i fråga om kraven på styrelsens sammansättning. Även föreskrifterna om arbetsordning och skriftliga instruktioner om arbetsfördelningen mellan bolagsorganen föreslås utgå för privata bolag. I syfte att underlätta generationsskiftet föreslås ökade möjligheter för privata bolag att förvärva egna aktier. Även ett enklare alternativ till frivillig likvidation finns med bland förslagen.

Vid sidan av förenklingarna för mindre företag, föreslår utredningen att bestämmelserna i aktiebolagslagen om beslutsordning för ersättning till ledande befattningshavare i aktiemarknadsbolag ska upphöra. Dessa frågor avses i

stället hanteras genom självreglering, närmast genom Svensk kod för bolagsstyrning.

🔍 **Modernare hyreslagar**

Hyreslagsutredningen överlämnade den 16 april sitt slutbetänkande Moderna hyreslagar (SOU 2009:35). Utredningens uppdrag har varit att se över 12 kapitlet jordabalken, vilket ofta kallas hyreslagen, i syfte att göra lagen mer överskådlig och lättillgänglig.

Förslaget innebär att 12 kapitlet jordabalken bara ska innehålla några få grundläggande bestämmelser om hyra. Därutöver ska två nya lagar införas, en bostadshyreslag och en lokalhyreslag. I förslaget till bostadshyreslag har utredningen särskilt arbetat med att modernisera och förenkla språket för att göra lagen mer förståelig för enskilda personer.

Bland de få materiella ändringarna finns ett förslag att möjligheten att säga upp hyresavtal muntligen helt ska slopas för både bostadslägenheter och lokaler. Utredningen anser att de nya reglerna kan träda i kraft tidigast den 1 maj 2010.

🔍 **Integritetsskydd i arbetslivet**

Den 5 maj lämnade utredningen om Integritetsskydd i arbetslivet sitt betänkande (SOU 2009:44).

Utredningen föreslår att skyddet för arbetstagares integritet i arbetslivet ska stärkas och förtydligas. Detta ska uppnås genom att en ny lag om integritetsskydd i arbetslivet införs. Den föreslagna lagen innehåller fem huvudsakliga regleringar. Bland dessa märks ett förbud mot att begära ut vissa registerutdrag, en tydligare reglering om när det är tillåtet att kräva medicinska undersökningar och förbud mot integritetskränkande åtgärder i övrigt.

Enligt förslaget ska den nya lagen träda i kraft den 1 juli 2010.

🔍 **Enklare beslutsfattande i ekonomiska föreningar**

Den 21 april lämnade Föreningslagsutredningen sitt delbetänkande om en modernisering av beslutsfattande i ekonomiska föreningar (SOU 2009:37).

Utredningen är indelad i två delar och i detta första betänkande behandlas frågor som rör ändringar av föreningsstadgar, formerna för föreningsstämman och åtgärder som syftar till att minska föreningarnas administrativa kostnader.

Bland förslagen märks att kravet om att vissa beslut måste fattas på två föreningsstämmor avskaffas, vilket bland annat förenklar möjligheten att besluta om ändring av stadgar. Förslaget innefattar också en möjlighet att utnyttja modern teknik såsom e-post i beslutsfattande situationer och i kontakten med föreningens medlemmar. Det föreslås vidare bli lättare för medlemmar att delta i beslutsfattandet genom att medlems rätt att utse biträde och ombud till stämman vidgas.

I kostnadsbesparande syfte föreslås att det införs ett förenklat upplösningsförfarande som alternativ till frivillig likvidation. Vid likvidation föreslås att tiden för kallelse på okända borgenärer sänks från sex till två månader.

De nya reglerna föreslås träda i kraft den 1 juli 2010.

🔍 **En enklare semesterlag**

Regeringen lämnade den 29 maj lagrådsremissen En förenklad semesterlag. Nuvarande semesterlag är från 1977 och anses komplicerad och svår att tillämpa.

Lagrådsremissen innehåller bland annat en ny beräkningsregel för semesterlön. Regeln kallas sammalöneregeln och bygger på kollektivavtalens semesterregler. I princip innebär det att en arbetstagare får ordinarie lön plus ett semestertillägg. Den nuvarande beräkningsmodellen föreslås gälla för de fall där den nya sammalöneregeln inte kan användas. Vissa förenklningar föreslås också i fråga om semesterlön för sparad semester och semesterlönegrundande frånvaro.

De nya reglerna bör enligt remissen träda i kraft den 1 april 2010.

SVENSK RÄTTSPRAXIS

🔍 **Datorer brott mot automatspelslagen?**
Högsta domstolen ("HD") har i en dom den 7 april bedömt tillämpningsområdet för lagen

(1982:636) om anordnande av visst automatspel (automatspelslagen).

I det aktuella målet hade en tobakshandlare, utan att först söka tillstånd, ställt upp två datorer med internetuppkoppling i sin tobaksaffär där också vanliga tillåtna spel bedrevs. De kunder som använde datorerna betalade en krona i minuten. Frågan i målet var om datorerna skulle anses vara spelautomater i lagens mening och därmed tillståndspliktiga.

HD konstaterade i sin dom att automatspelslagen är en social skyddslagstiftning som genom kravet på tillstånd syftar till att motverka uppkomsten av socialt olämpliga miljöer för barn och ungdomar. Enligt HD framgick att lagstiftarens avsikt inte hade varit att vanliga datorer som upplåts mot betalning eller som allmänheten på annat sätt har tillgång till ska omfattas av automatspelslagen om de inte särskilt anpassats för spel. De i målet aktuella datorerna hade inte på något sätt preparerats för spel genom t.ex. förval eller genvägar till spelsidor.

HD framhöll att om automatspelslagen skulle anses innefatta de i målet aktuella datorerna skulle det innebära att liknande vanliga datorer med Internetuppkoppling som finns på t.ex. flygplatser, bibliotek och i köpcentrum skulle riskera att omfattas av lagens regler. En sådan långtgående tillståndsplikt kunde enligt HD inte anses förenlig med vare sig lagens avsikt eller ändamål. Med ändring av underätternas domar friades därför tobakshandlaren.

☛ **Asfaltkartellen**

Marknadsdomstolen ("MD") meddelade den 28 maj dom i det så kallade asfaltkartellmålet (mål nr 2009:11).

Tingsrätten hade tidigare kommit fram till att nio aktörer i asfaltbranschen på visst sätt hade delat upp vägverksentreprenader mellan sig och bland annat samverkat i upphandlingar om beläggningsarbeten. Tingsrätten dömde samtliga aktörer för överträdelse av konkurrenslagen och de dömdes att betala konkurrens-skadeavgift mellan 1,5 och 170 miljoner kronor.

Några av bolagen överklagade till MD och yrkade att Konkurrensverkets talan skulle ogillas och att i vart fall böterna skulle sänkas. MD ansåg dock att alla företag utom ett hade

överträtt konkurrenslagen och uttalade att överträdelserna var allvarliga. NCC:s avgift höjdes från 150 till 200 miljoner kronor medan Peab Sveriges avgift reducerades till 40 från tidigare utdömda 50 miljoner kronor.

☛ **Avslag för apoteksvarumärken**

Apoteket AB:s ("Apoteket") ansökningar om registrering av ett antal varumärken som inkluderat ordet "apotek" har den 26 mars avslagits av Patentbesvärsträtten ("PBR").

Ursprungligen hade Apoteket hos Patent- och registreringsverket ("PRV") ansökt om registrering av bland annat MINIAPOTEK, VETERINÄRAPOTEKET och DJURAPOTEKET samt vissa anslutande figurmärken. PRV avlog samtliga ansökningar med motiveringen att märkena var deskriptiva och därmed saknade särskiljningsförmåga.

Efter Apotekets överklagande konstaterade PBR att ordet apotek betyder "inrättning för beredning och försäljning av läkemedel" och därmed är deskriptivt. Detta innebar enligt PBR att även sammansättningar av ordet apotek eller apoteket med för verksamheten beskrivande ord normalt saknar särskiljningsförmåga.

PBR konstaterade visserligen att beteckningen APOTEKET i bestämd form hade förvärvat särskiljningsförmåga inom sitt område, men att det inte innebar att ordet apoteket, eller än mindre ordet apotek i sammansättning med andra beskrivande ord, kunde anses förvärva särskiljningsförmåga. PBR fann därför att samtliga sådana ansökningar saknade den särskiljningsförmåga som krävs för registrering.

☛ **Kränkning av gravid arbetstagare**

I en dom den 10 juni har Arbetsdomstolen ("AD") funnit att en arbetsgivare brutit mot förbudet mot missgynnande i föräldraledighetslagen.

En kvinna hade under ett utvecklingsamtal uppmanats att utveckla sin kompetens inom ett visst område. Kvinnan sökte sedermera om att få gå en kurs inom området. Vid ansökningstillfället var kvinnan gravid och förlossningen beräknades till någon vecka efter att kursen skulle ha avslutats. Det kunde antas att kvinnan därefter skulle vara föräldraledig under en

längre tid och arbetsgivaren avslag därför ansökan.

Diskrimineringsombudsmannen väckte talan och menade att arbetsgivaren brutit mot både förbudet mot könsdiskriminering i jämställdhetslagen och förbudet mot missgynnande i föräldraledighetslagen.

Efter en utförlig genomgång av rättsläget kom AD fram till att arbetsgivarens beslut inte kunde anses som könsdiskriminerande eftersom arbetsgivaren menade att de hade fattat samma beslut om en man hade sökt utbildningen inför en längre ledighet. Däremot menade AD att beslutet innebar ett brott mot föräldraledighetslagen.

AD konstaterade att den senare lagen innebär att arbetsgivaren inte får missgynna en arbetstagare av skäl som har samband med föräldraledighet. Undantag kan bara göras om det är en "nödvändig följd av ledigheten". AD fann att det inte kunde anses vara en sådan nödvändig följd av ledigheten att kvinnan inte fick gå den aktuella kursen.

EUROPEISKA UNIONEN

🔍 **Kombinationserbjudanden**

I två mål har EG-domstolen tolkat direktiv 2005/29/EG om otillbörliga affärsmetoder som tillämpas av näringsidkare gentemot konsumenterna på den inre marknaden. Båda målen hade sin grund i nationella rättsgångar i Belgien där frågan hade uppkommit om ett allmänt nationellt förbud mot kombinationserbjudanden var förenligt med direktivet.

I det ena målet (C-261/07) hade ett bensinbolag ett kombinationserbjudande till kunder med medlemskort som innebar att kunden vid köp av bensin fick gratis bärgningstjänst under viss tid. I det andra målet (C-299/07) hade en tidskrift i ett nummer haft en värdekupong som gav rabatt i vissa underklädesbutiker. Enligt belgisk lag är kombinationserbjudanden av de angivna slagen otillåtna och talan väcktes i domstol för att få företagen att upphöra med erbjudandena.

Den aktuella domstolen vände sig i båda fallen till EG-domstolen med en begäran om förhandsavgörande för besked om direktivet

hindrar en medlemsstat att förbjuda kombinationserbjudanden till konsument. I sitt avgörande konstaterade EG-domstolen att nationell lag inte får avvika från direktivets bestämmelser. Direktivet gav därför inget utrymme för det belgiska förbudet mot kombinationserbjudanden i förebyggande syfte.

ÖVRIGT

🔍 **Kritik mot Nordea för emissionsvillkor**

Aktiemarknadsnämnden har i ett uttalande den 25 maj (2009:13), efter anmälan från Stockholmsbörsen, kritiserat Nordea för ett villkor i den företrädesemission som banken genomförde under våren.

Det aktuella villkoret innebar att emissionen kunde återkallas om omständigheter uppstod före teckningsperiodens utgång som, enligt styrelsens rimliga bedömning, kunde medföra att genomförandet av emissionen väsentligen försvårades.

Nämnden konstaterade att villkoret var generellt utformat och att det inte framgick vad som menades med orden "rimlig" och "väsentlig". Enligt nämndens bedömning uteslöt ordalydelsen inte att styrelsen skulle ha kunnat återkalla emissionen även om börskursen skulle ha överstigit teckningskursen, vilket i så fall skulle ha fått till effekt bland annat att investerare som köpt teckningsrätter i marknaden i ett slag skulle förlora vad de betalat för sina teckningsrätter. En sådan ordning ansåg nämnden inte godtagbar.

I nämndens uttalande anges att ett villkor om återkallelse av en emission måste vara utformat så att det objektivt kan fastställas om villkoret uppfyllts eller inte. Nordea kritiserades därför för utformningen av det aktuella villkoret. Enligt nämnden borde Nordea dessutom ha uppmärksammat börsen på villkoret.

*Nyhetsbrevet sammanställs av:
Danowsky & Partners Advokatbyrå KB
Box 16097
103 22 STOCKHOLM
Tel: 08-614 64 00, fax: 08-678 09 25
E-post: lawfirm@danowsky.se
Internet: www.danowsky.se
Ansvarig utgivare: Advokat Ulf Isaksson*